

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at der kan være gode grunde til på længere sigt at overveje en ændring af retstilstanden, således at samboende forældre automatisk får fælles forældremyndighed fra barnets fødsel. Justitsministeriet kan imidlertid tilslutte sig, at det på det nuværende grundlag vil være vanskeligt at udskille denne gruppe af forældre.

Justitsministeriet er endvidere enig med udvalget i, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at foreslå regler, som indebærer, at der er automatisk fælles forældremyndighed, når forældrene ikke lever sammen. Baggrunden herfor er bl.a., at disse forældre formentlig kun meget sjældent har en tættere kontakt, som kan danne grundlag for samarbejde om barnet. En sådan regel vil derfor formentlig i vidt omfang give anledning til konflikter mellem forældrene og derfor medvirke til uro omkring barnet. Endvidere vil tvungen fælles forældremyndighed kunne medføre, at mødrene i videre omfang end i dag under en faderskabssag nægter at oplyse faderens navn eller søger om fritagelse herfor, ligesom der formentlig vil være mange enlige mødre, som anmoder om ophævelse af en sådan ufrivillig ordning med fælles forældremyndighed.

I øvrigt foreslås det, jf. nedenfor under pkt. 3.3., at aftaler om fælles forældremyndighed fremover blot skal anmeldes til statsamtet, og at der tilrettelægges en ordning ved samtlige statsamter, således at der normalt er mulighed for at aftale fælles forældremyndighed samtidig med anerkendelse af faderskabet over for statsamtet. Det er Justitsministeriets opfattelse, at disse ændringer vil medføre, at aftaler om fælles forældremyndighed udbredes væsentligt mere, end det er tilfældet i dag.

Hertil kommer, at lovforslaget også indeholder regler om en styrkelse af retsstillingen for den ugifte fader, der ikke har del i forældremyndigheden, jf. nedenfor pkt. 3.1.

Justitsministeriet foreslår derfor, at den gældende ordning bevares, således at moderen har forældremyndigheden alene, når forældrene ikke er gift og ikke indgår aftale om fælles forældremyndighed, jf. lovforslagets § 5.

Det må herefter – når Børnelovsudvalget har afsluttet sit arbejde med revision af reglerne om faderskab – vurderes, om der er mulighed for at indføre en ordning, hvorefter fælles forældremyndighed bliver en hovedregel for alle samlevende ugifte forældre.

2.2. Aftalt fælles forældremyndighed

Ifølge myndighedslovens § 9 kan ugifte eller separerede forældre med statsamtets godkendelse aftale fælles forældremyndighed. Forældre, der bliver se-

pareret eller skilt, kan efter lovens § 11, stk. 2, under separations- eller skilsmisssagen med statsamtets godkendelse indgå aftale om at fortsætte den legale fælles forældremyndighed.

Efter gældende ret forudsættes det ved aftale om fælles forældremyndighed, at forældrene er eller kan blive enige om alle væsentlige spørgsmål om barnet. Der er således ikke adgang for myndighederne til at træffe afgørelse i tvister mellem forældrene, f.eks. om, hvor barnet skal bo, eller om omfanget af forældrenes samvær med barnet. Det er også udelukket, at en myndighed, hvis forældrene ikke er enige, kan træffe afgørelse om fælles forældremyndighed eller nægte at opløse den, selv om vedkommende myndighed måtte skønne, at fælles forældremyndighed var den bedste løsning på uenigheden mellem forældrene.

Forældremyndighedsudvalget har overvejet, om dette grundlæggende princip om enighed mellem forældrene om alle væsentlige spørgsmål om barnet fortsat bør være udgangspunktet for aftaler om fælles forældremyndighed.

Det er udvalgets opfattelse, at en ordning med fælles forældremyndighed, som forældrene ikke er enige om, ville kræve grundlæggende ændringer i lovens opbygning og myndighedernes rolle. Således måtte man overveje at indføre regler om adgang for myndighederne til at træffe afgørelser i tvister om enkeltspørgsmål om f.eks. barnets skolegang, religiøse forhold og fritidsaktiviteter. Udvalget kan ikke gå ind for en sådan ordning.

Udvalget finder endvidere ikke, at der mod den ene af forældrenes klare ønske skal kunne træffes afgørelse om fælles forældremyndighed. Det altoverskyggende er, hvad der er bedst for barnet, og det kan efter udvalgets opfattelse næppe opnås ved at gennemtvinge et samarbejde mellem forældrene.

Udvalget finder derfor, at grundprincippet i den gældende ordning bør bevares, således at fælles forældremyndighed er et frivilligt alternativ for forældre, der kan samarbejde om barnet.

Udvalget har særlig overvejet, om der – som i Norge – skal være mulighed for under fælles forældremyndighed at få løst tvister om, hvor barnet skal bo, og hvordan samværsretten skal udøves.

Udvalget kan ikke gå ind for en ordning, hvorefter tvister om *barnets bopæl* skal kunne indbringes for myndighederne, idet forældrenes fælles forældremyndighed i denne skikkelse snarere bliver en »programerklæring« end en ordning med et reelt retligt indhold. Omvendt finder udvalget ikke, at uenighed om *samværet* har samme fundamentale karakter som tvister om, hvor barnet skal have bopæl. Udvalget foreslår derfor, at den af forældrene, der ikke har